

VALTION LIIKUNTANEUVOSTO

Statens idrottsråd

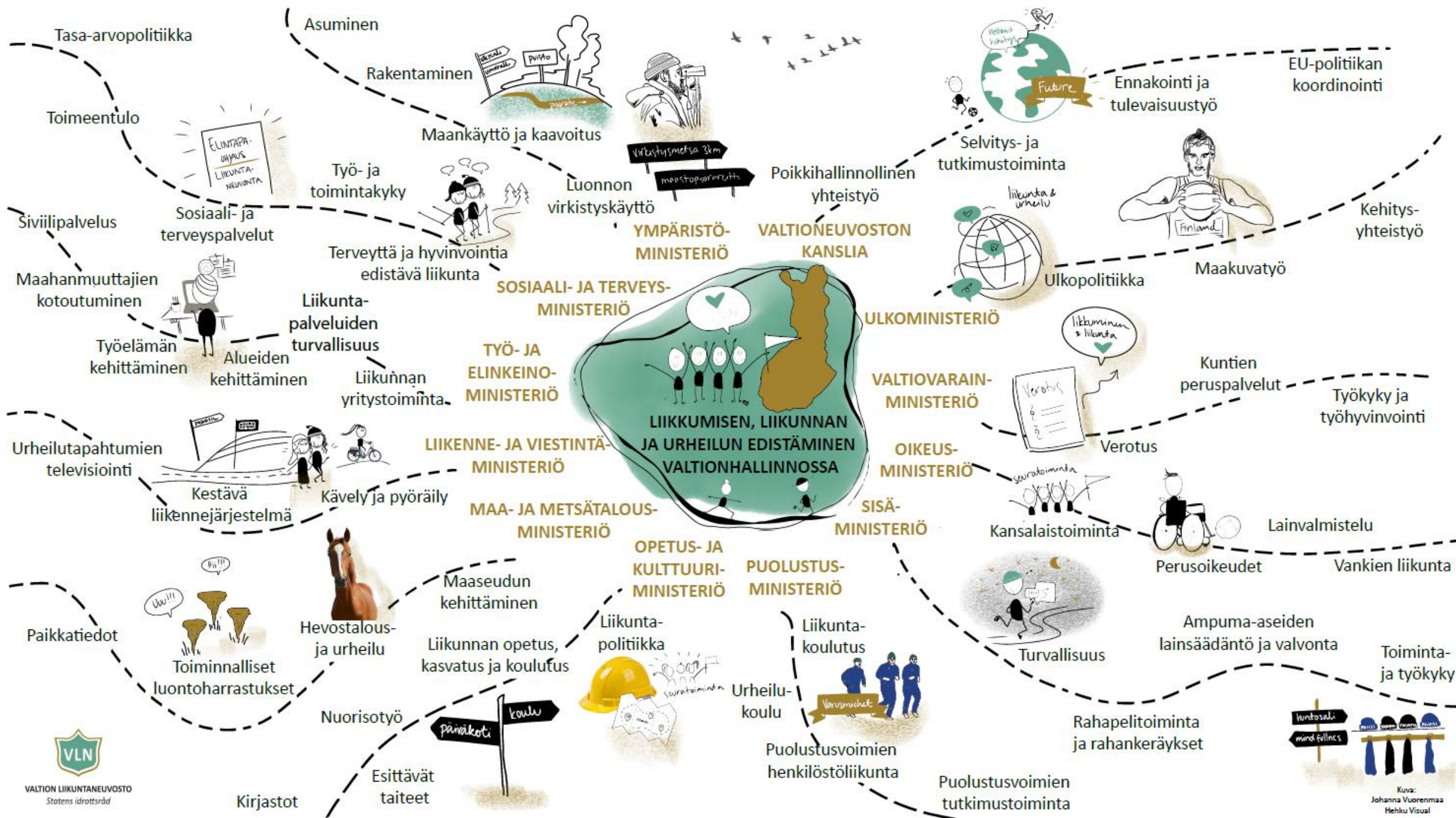
Liikuntatoimen keskeiset painotukset ja kipupisteet talousarvioesityksessä

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan sivistys- ja tiedejaosto
23.10.2024

vs. pääsihteeri Toni Piispanen, valtion liikuntaneuvosto

Valtion liikuntaneuvoston huomiot valtion talousarvioesityksestä 2025

- Liikuntaneuvosto kantaa huolta hallituskaudelle suunnitelluista **leikkauksista valtion liikuntamäärärahoihin (OKM/LV)**, jotka kohdentuvat jo liikuntatoimialan perusedellytyksiin.
- **Liikuntapaikkarakentamisen avustusten leikkaus yhdessä rakentamisen kustannusten nousun kanssa** heikentävät liikuntapaikkarakentamista ja peruskorjaamisen hankkeiden käynnistymistä merkittäväällä tavalla.
- Liikuntaneuvosto kantaa huolta myös **muiden ministeriöiden hallinnonalojen määrärahojen leikkauksista** liikkumisen, liikunnan ja urheilun edistämiseksi.
- **Suomi Liikkeelle -ohjelman rahoituksella ei ole tarkoitus paikata leikkauksia** koskien ministeriöiden liikkumisen edistämistoimien perusrahoitusta.

VALTION LIKKUNTANEUVOSTO
Statens idrottsråd

Kuva:
Johanna Vuorenmaa
Helsinki Visual

Liikuntaneuvosto kantaa huolta eri ministeriöiden hallinnonalojen määrärahojen leikkauksista liikkumisen, liikunnan ja urheilun edistämiseksi.

- Pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelman tavoitteena on, että väestön liikunnallinen kokonaisaktiivisuus nousee kaikissa väestöryhmissä, mikä **edellyttää toimia ja panostuksia kaikilla hallinnonaloilla.**
- Vuoden 2025 talousarvioesityksessä **eri hallinnonalojen liikkumista ja liikuntaa edistävien määrärahojen tilanne näyttäytyy huolestuttavalta**, kuten:
 - **LVM:** Kävelyn ja pyöräilyn määrärahojen tavoitetasoista on jääty merkittävästi viime vuosina. Vuonna 2025 rahoitustasoon on esitetty edelleen merkittävää leikkausta: Vuodelle 2025 on varattu 1,8 milj. euroa (3,0 M€ vuonna 2024) kävelyn ja pyöräilyn edistämiseen sekä kuntien joukkoliikennehankkeisiin.
 - **YM:** Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien hoidon määrärahat säilyvät vuonna 2025 viime vuoden tasolla, noin 48,4 milj. eurossa. Metsähallituksen Luontopalveluille on kohdennettu tuottavuusohjelman mukaisia säästöjä tuleville vuosille. Luontopalveluiden resurssitilanne on tiukentunut jo aiemmin tehtyjen sopeutumistoimien johdosta, mikä johtanee palveluvarustuksen supistuksiin.
 - **MMM:** Hevostalouden tuen kokonaismäärä on ollut viime vuosina noin 40 milj. euroa vuodessa. Vuodelle 2025 hevostalouden edistämiseen on varattu noin 30,7 milj. euron määräraha eli hevostalouden edistämiseen kohdentuu merkittävä, 8,5 milj. euron säästötarve.

Suomi Liikkeelle -ohjelman rahoituksella ei ole tarkoitus paikata ministeriöiden liikkumisen edistämistoimien perusrahoitusta.

- Pääministeri Orpon hallitusohjelman mukaisesti vuoden 2025 talousarviossa on kohdennettu **poikkihallinnolliseen Suomi Liikkeelle -ohjelmaan 20 miljoonaa euroa**. Ohjelman tavoitteena on kääntää liikkuminen kasvuun jokaisessa ikäryhmässä.
- Liikuntaneuvosto pitää poikkihallinnollista **Suomi Liikkeelle -ohjelmaa ja sen panostuksia erittäin tärkeänä sekä kannatettavana valtionhallinnon toimenpiteenä väestön liikkumisen edistämiseksi**.
- **Liikuntaneuvosto nostaa esille, että ohjelman rahoituksella ei ole tarkoitus paikata ministeriöiden liikkumisen edistämistoimien perusrahoitusta**. Ohjelman rahoituksella on tarkoitus käynnistää uudenlaista liikkumisen edistämisen toimintaa eri hallinnonaloilla hallitusohjelman Suomi Liikkeelle -ohjelman toimenpidekirjausten mukaisesti.

Liikuntaneuvosto kantaa huolta hallituskaudelle suunnitelluista leikkauksista valtion liikuntamäärärahoihin (OKM/LV), jotka kohdentuvat jo liikuntatoimialan perusedellytyksiin.

- Vuoden 2025 talousarvioesityksessä liikuntatoimen määrärahoiksi esitetään noin 154,5 milj. euroa, mikä on **noin 11 milj. euroa vähemmän kuin vuoden 2024 varsinaisessa talousarviossa** (165 milj. €).
- Liikuntamäärärahoihin valtiontalouden kehyskaudella kohdistuva arviolta **noin 28 % prosentin säästöpain**e näyttäytyy hyvin merkittävältä kohdistuen jo liikuntatoimialan perusedellytyksiin.
- Valtion liikuntamäärärahojen leikkausten lisäksi **samaan aikaan tulevilla arvonlisäverokantojen korotuksilla** tulee olemaan vaikutuksia urheiluseurojen ja liikunta-alan yritysten toiminnan kustannustasoihin sekä harrastamisen hintaan.
- Valtion liikuntaneuvosto pitää tärkeänä, että **liikuntaan ja urheiluun tulevat säästötoimenpiteet kohdennetaan niin, että niiden vaikutus itse liikuntaan ja urheiluun olisi mahdollisimman pieni**. Tällöin väistämättömiä säästöjä tulee kohdentaa ensi sijaisesti rakenteisiin ja hallintoon sekä ohjata vähenevät varat itse liikuntaan ja urheiluun.

Liikuntapaikkarakentamisen avustusten leikkaus yhdessä rakentamisen kustannusten nousun kanssa heikentävät liikuntapaikkarakentamista ja -peruskorjaamisen hankkeiden käynnistymistä merkittäväällä tavalla.

- Vuoden 2025 talousarvioesityksessä liikuntatoimen määrärahoihin kohdistuva **11 milj. euron leikkaus esitettiin kohdennettavaksi pääasiassa liikuntapaikkarakentamiseen (noin 9,5 M€).**
- Liikuntapaikkarakentamisen **valtionavustuksilla on tärkeä vipuvaikutus** rakentamisen investoinneille erityisesti pienempien kaupunkien ja kuntien kohdalla sekä **merkittävä rooli kuntien liikuntapaikkarakentamisen hankkeiden toteutumiselle.**
- Arviolta **kolmasosa Suomen liikuntapaikoista on investointitarpeessa.** Lisäksi monissa **kasvukeskuksissa on pulaa liikuntatiloista,** kuten erilaisista sisäliikuntatiloista ja siten harjoitusvuoroista monissa lajeissa.
- Liikuntapaikkarakentamisen avustuksen **leikkaukset yhdessä rakentamisen kustannusten viime vuosien nousun kanssa** heikentävät liikuntapaikkarakentamista ja -peruskorjaamisen hankkeiden käynnistymistä merkittäväällä tavalla, minkä myötä korjausvelkaa voi alkaa kasaantua tuleville vuosille. Tästä saatiin viitteitä v. 2024 liikuntapaikkarakentamisen valtionavustushakemusten määrässä, joka oli tarkastelujakson pienin.
- Liikuntapaikkarakentamisen avustustason merkittävän laskun myötä on **välttämätöntä tarkastella rakentamisen avustamisen linjauksia.** Lisäksi tulevaisuuden päätöksenteon tueksi voi olla tarpeen tehdä **laaja-alainen selvitys liikunta-paikkarakentamisen ja -verkoston tilanteesta Suomessa** sekä liikuntapaikkarakentamisen avustamisen tarpeista tulevaisuudessa.

KIITOS!

VALTION LIIKUNTANEUVOSTO
Statens idrottsråd